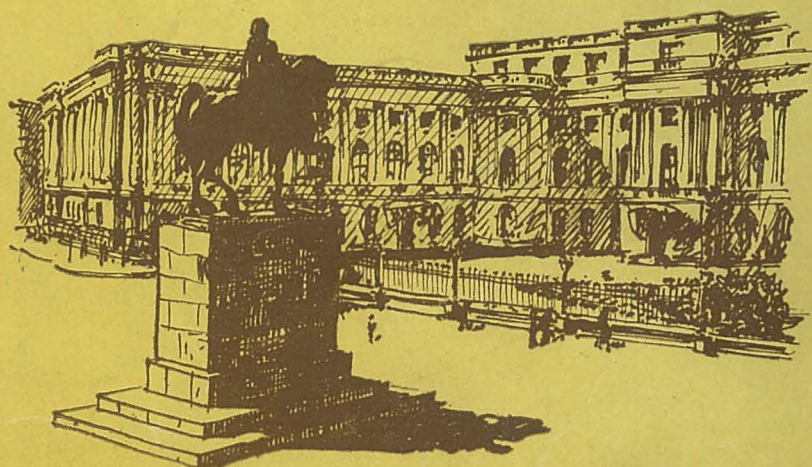

ARHITECTURA

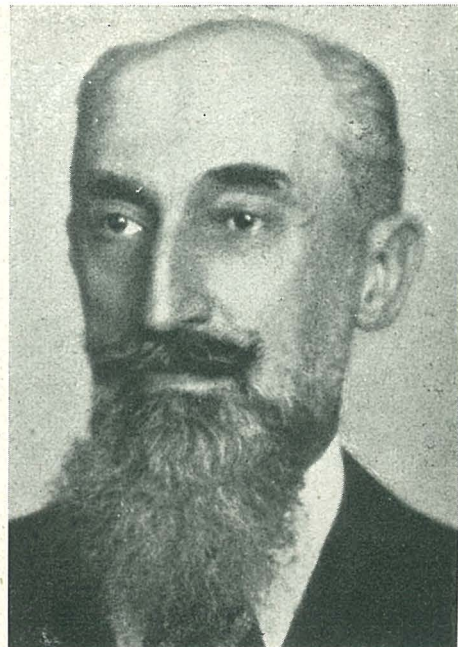
REVISTA SOCIETĂȚII
ARHITECȚILOR ROMÂNI

inv. 8735
Cota 7136

1943/44

VICTOR BRĂTULESCU

N. Ghika-Budești

Un îndrăgostit al arhitecturii românești și un iubitor al sbuciumatului trecut istoric al țării noastre, arhitectul N. Ghika-Budești, a trecut pragul veșniciei într-o zi sumbră de iarnă, la 16 Decembrie 1943.

A fost fiul lui Eugen N. Ghika-Budești, mare proprietar, pictor și muzicant distins și al Elenei, născută Cantacuzino, care era nepoata lui Nicolae Cantacuzino, fost mare logofăt al lui Mihai Vodă Sturza.

Născut la 12 Decembrie 1869 în Iași, Nicolae Ghika-Budești urmează cursurile școlii primare la Lausanne în Elveția între 1877—1881, după care se duce la Paris unde urmează cursurile liceale la „Ecole Monge”, între 1881—1884.

Se întoarce apoi în țară și termină la Iași liceul, la Institutele Unite, în 1888, unde a avut ca profesori pe Cobălcescu, Poni și pe Tzoni.

Inclinările lui și seriozitatea Școlii de Poduri și Șosele de la București, unde era director unchiul său Gh. Duca, îl fac să se înscrie la cursurile vestitei școli pe care le urmează între anii 1889—1893. La această vestită școală are ca profesori pe Anghel Saligny, T. C. Istrate și Ion Cantacuzino.

În 1893 N. Ghika-Budești pleacă la Paris, se înscrie la École Nationale Supérieure des Beaux-Arts și începe să studieze arhitectura, intrând în atelierul maestrului Laloux căruia îi fusese recomandat de Charles Garnier, cunoscutul arhitect al Operei din Paris și de Pierre Puvis de Chavannes, unchiul prin alianță a lui N. Ghika Budești.

În 1901 este diplomat de Guvernul Francez.

În 1905 este numit arhitect în Ministerul Instrucțiunii Pu-

blice, de unde, în 1906, trece în serviciul Comisiunii Monumentelor Istorice.

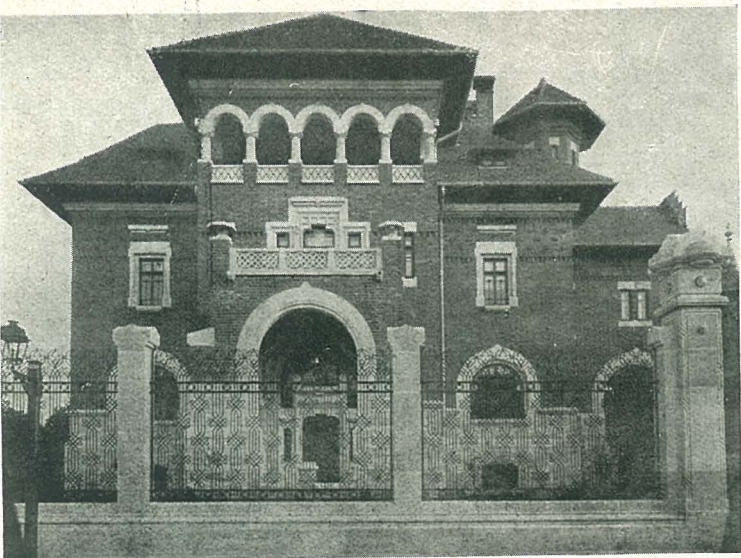
Aci a și rămas Ghika-Budești și a servit Instituția peste treizeci de ani ca arhitect șef al Serviciului Tehnic, după care, fiind pensionat, a servit ca sfătuitor — era membru al Comisiunii Monumentelor Istorice — până la moarte.

Din 1910 a funcționat ca profesor al Școlii, mai târziu Academia, iar astăzi Facultatea de Arhitectură.

În 1930 a fost numit membru de onoare al Academiei Române.

Între operele arhitecturale principale, create de N. Ghika-Budești, care dă preferință construcțiilor în cărămidă aparentă și impune o accentuată pecete a stilului românesc se numără următoarele :

Muzeul de Artă Națională Carol I din Șoseaua Kisseleff ; Universitatea din București pe care el o concepute inițial pe un vast teren liber de lângă Podul Elefterie și Bulevardul Ardealului. Lipsa de spațiu și transformarea vechiului local al Universității vor fi impus lui N. Ghika-Budești anume retușări ale planului inițial din care pricină sălile de cursuri de la etajele superioare au fost poate prea aspru criticate de acei cari ar fi dorit altceva mai impunător, mai grandios. Pe un plan mai deosebit, cu puțință de desfășurare ca acela care ar fi putut fi executat în câmpul amintit mai sus, de sigur că N. Ghika-Budești ar fi realizat cu totul altă operă, cu mult mai impunătoare decât aceea care i-a fost impusă de condițiile amintite : lipsa de spațiu și transformarea vechiului local.

Casa Rosetti

București

Universitatea

București

Casa General R. Rosetti din Str. Barbu Catargi, Casa George Știrbey din Domnești Bacău, liceul din Râmnicu-Vâlcea, Biserica română unită din Str. Polonă, Biserica nouă de la Copou-Iași, Mausoleul lui Vasile Alecsandri de la Mircești, Laboratorul Dr. I. Cantacuzino din București, lucrat în colaborare cu inginerul Gh. Balș, sunt tot atâtea opere arhitecturale realizate de N. Ghika-Budești.

În ce privește opera publicistică, în afară de nenumăratele relevouri și studii asupra vechei noastre arte arhitecturale pe care le-a ridicat personal și cu ajutorul elevilor și colaboratorilor săi tehnici, după exemplul lui Gh. Balș, N. Ghika-Budești a încercat un studiu de mari proporții asupra dezvoltării arhitecturii românești de la începuturile ei și până în zilele noastre și a isbutit să adune într-o lucrare de sinteză, în patru mari volume documentare, mai toate bisericile din Muntenia și Oltenia catalogându-le și clasându-le după epoci și stabilind prototipuri și derivate ale acestora.

Un șir de studii pregătitoare, publicate în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice de N. Ghika-Budești și de alții, i-au stat la îndemână pentru pregătirea lucrării de sinteză pe care el a realizat-o în opera amintită.

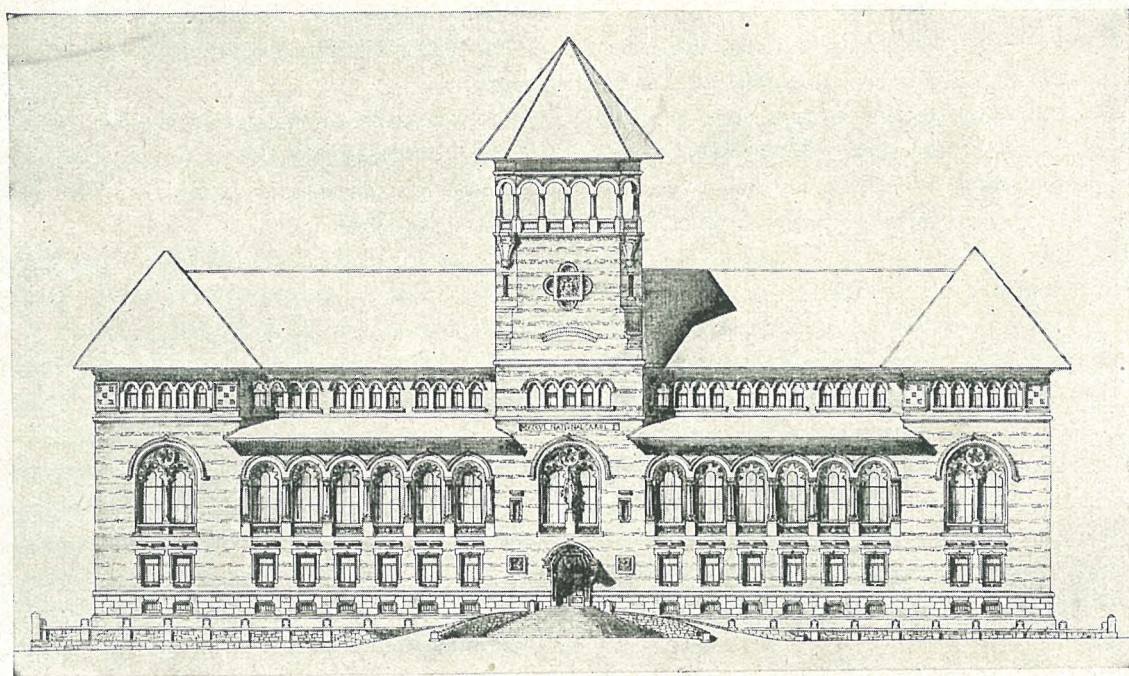
Invitat la Paris de profesorul Gabriel Millet, N. Ghika-Budești a rostit patru conferințe care cuprind rezumatul studiilor sale cuprinse în cele patru volume amintite.

Această ultimă, încercare de sinteză cum a intitulat-o el modest, a rămas în manuscris și cu unele întregiri necesare va trebui să-și găsească locul și timpul pentru a fi dată la iveală.

Prețuind vechile noastre lăcașuri de închinare, bisericile străbune, N. Ghika-Budești a fost un aprig apărător al lor ținând piept năvalei de înnoire care se dă și astăzi cu aceeași neostoită înviersunare.

Alături de Gh. Balș și cu ajutorul neprecupețit al Comisiunii Monumentelor Istorice și în deosebi al celui uriaș care a fost mulți ani Președintele acestei Comisiunii, regretatul N. Iorga, N. Ghika-Budești a creat o școală și a pregătit urmași destoinici pentru sarcina grea a păstrării și restaurării vechilor ctitorii românești.

Drumurile trase de el vor trebui urmate iar studiile și cercetările dezvoltate și duse mai departe de acei cari poartă pe umerii lor răspunderea continuității.

Muzeul de Artă Națională Carol I

București